

ἐν ᾧ μετ' ἐπιδιορθώσεων καὶ προσθηκῶν συνέλεξε τὰς τάξεις τῶν ἱεροπραξιῶν, τῶν νηστειῶν, τῶν προεορτίων καὶ ἄλλων τελετῶν, περιχυομένας ἄλλοτε χειρογράφους, σπανίας καὶ ἀτάκτους. Ἐνταῦθα παρατηρήτεον ὅτι οὐχὶ πλέον Νίκανδρος ὀνομάζεται ἀλλ' Ἀνδρόνικος, ὡς ἂν κατ' ἀρχὰς εἶχε μεταθέσει τὰς δύο λέξεις ἐξ ὧν συνέκευτο τὸ σύνθετον ὀνομαζόμενον τοῦ ἵνα δώσῃ εἰς αὐτὸ μαρφήν Ἑλληνικωτέραν καὶ ἀρχαιοτέραν. Ὁ Φαβρίκιος ἠγνόει ἴσως τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Νουκίου, ὅτε ἐσημείωνεν ἐν ταῖς Διατριβαῖς Λέοντος τοῦ Ἀλλατίου περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ὅτι τὸ Τυπικὸν Ἰωσήφ τοῦ Ἱερομονάχου περὶ τὸ ἔτος 1584 ἐπιδιορθωθὲν, συχνάκις εἶδε τὸ ὡς παρ' Ἀντωνίου τῷ Πινελλίῳ τὸ 1603, 1615, 1643 εἰς φύλλον.

Καταλλήλως ὁ δὲ Δρ. Κράμερ ἐπισυνῆψεν εἰδήσεις τινὰς περὶ τοῦ προστάτου τοῦ Νουκίου, διότι ἡ ἀξία τοῦ μὲν καθιστᾷ καταρρανεστέραν τὴν τοῦ ἐτέρου. Ὁμολογεῖται δὲ ὀφειλέτης αὐτῶν πρὸς τινὰ κόμητα Μορτάρην, ὅστις, ὡς ὑποθέτω, ἐξάγει αὐτὰς ἀμέσως ἐκ τοῦ περὶ Ἑβραίων συγγραφέων πονήματος τοῦ ἐν Πάρμῃ ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς Ῥώσση τυπωθέντος, τὸ ὁποῖον λυποῦμαι ὅτι δὲν ἔχω νῦν πρὸ ὀφθαλμῶν. Τῶν εἰδήσεων δὲ τούτων ἡ ἐπιτομή ἔχει ὡς ἑπεται·

Γηράρδος Οὐέλτουρὸνκους ἢ Οὐέλτουιχ (Velturnyckus ἢ Weltvich) ἐγεννήθη ἐξ οἰκογενείας Ἰουδαίας ἐν Ῥαυενστέιν τῆς Φλάνδρας πρὸς τὰ τέλη τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος. Ἐχὼν μεγάλην εὐφυΐαν ἀφιερῶθη εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐπέδωκεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν Χαλδαϊκὴν καὶ εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν. Τὸ 1528 ἐχρημάτισε διδάσκαλος καὶ διευθυντὴς ἐν ταῖς σχολαῖς τοῦ Λουανίου ἐνθα εἶχε μαθητεύσει. Πολλὴν ἀπέκτησε φήμην ἐπὶ σοφίᾳ, πλείστην δ' ἐπὶ ἐπὶ εὐγλωττίᾳ.

Νικόλαος Περέρνότ ἐκ Γραμβίλλης (Perrenot de Granville), μέγας ὑπουργὸς Καρόλου τοῦ Ε', ἐξέτιμήσαν αὐτὸν πρεπόντως κληθεὶς τότε εἰς τὰ δημόσια πράγματα ὁ Γηράρδος, τοιοῦτοτρόπως διεύθυνε ταῦτα, ὥστε ἐφείλκυσε πρὸς ἑαυτὸν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Αὐτοκράτορος, ἀναγορεύσαντος αὐτὸν καὶ ἰδίου σύμβουλον. Τὸ 1545 ἀπέστειλεν αὐτὸν πρέσβυν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἵνα συνομολογήσῃ ἀναχωρῆν μετὰ τοῦ Σουλταῦν, καὶ λέγεται ὅτι ἡ πρὸς τὸν Σουλτάνον ἀγόρευσις αὐτοῦ ἦτο καλλίστη, ἀλλὰ δὲν ἐπείσεν ἐκεῖνον, ὥστε δὲν κατωρθώθη ἀναχωρή. Ἀποσταλεὶς δὲ καὶ ἐκ δευτέρου, ἔτυχε βελτίονος ἐκδόσεως. Τὸ αὐτὸ ἔτος διωρίσθη θησαυροφύλαξ τοῦ χρυσοῦ δέρατος, καὶ ἐξηκολούθησε διατηρῶν ἄλλα σημαντικὰ ἐπαγγέλματα τῆς αὐτοκρατορίας μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συμβάντος ἐν Βιέννῃ τὸ ἔτος 1555. Ἐκ τῶν πονημάτων αὐτοῦ ἐν μόνον ἔδωκεν εἰς φῶς διὰ τοῦ τύπου Ἐνετίησιν ἐν ἔτει 1539 γεγραμμένον Ἑβραϊστί, ἐπιγραφόμενον δὲ *Itinere Deserti de Judaicis disciplinis et earum varietate, addita etiam nonnulla quae ex illorum libris eruta cum fide christiana consentiant*. Ὑπάρχει δὲ τοῦτο γε-

γραμμένον μέρος μὲν διὰ στίχων μέρος δὲ πεζὸν πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ τούτου ἐπαινέταις, ὁ Οὐόλφιος ἀποκλεῖ αὐτὸ κομψὸν καὶ βιβλικόν.

Ὁ Κράμερ παρατηρεῖ κατ' ἐπανάληψιν ὅτι καὶ εἰς τὰς ἐπιμελεστέρας βιογραφικὰς εἰδήσεις περὶ τοῦ Γηράρδου, παρελήφθη πᾶν ὅ,τι ἔχει σχέσιν μετὰ τῶν πρὸς τὸν Σουλταῦν καὶ τὸν Ἑβραϊκὸν πρεσβειῶν αὐτοῦ, ἐνῶ ἀληθῶς εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω. Καθότι ὁ Παρόντας γράφει (*) ὅτι κατὰ τὸ 1545, ἀποστείλας ὁ Αὐτοκράτωρ πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Σουλταῦν τὸν Δ. Γηράρδον ἵνα συνομολογήσῃ τὴν ἀναχωρῆν, διέταξε καὶ μετέβη οὗτος προηγουμένως εἰς Ἐνετίαν, ὅθεν συνοδευθεὶς ὑπὸ τοῦ Γάλλου πρέσβους ἐφάρθη ὑπὸ τῶν κατέργων τῆς πολιτείας μέχρι τῆς Ῥαγούζης, ἐκεῖθεν δὲ μετέβησαν εἰς Κωνσταντινουπόλιν, ὅπου, ἐνεκα ἐπεληθύντων τινῶν προσκομμάτων, δὲν κατωρθώθη τότε εἰμὴ ἡ συνομολόγησις βραχείας ἐκεχειρίας ἐπὶ ἐν μόνον ἔτος (**). Ἀλλὰ περὶ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας ἀποστολῆς τοῦ Γηράρδου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἵνα διαπραγματευθῇ περὶ τῆς εἰρήνης ἐξ ὀνόματος τῆς τε Γερμανίας καὶ τῆς Αὐστρίας, λεπτομερέστερον ὁμιλεῖ ὁ τοῦ Ἀμμερ ἱστορία (***), καὶ ἀποσπάσματα τινὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἐκδόσεων σωζόμενα ἐν τῷ αὐτοκρατορικῷ Ἀρχειοφυλακείῳ τῆς Βιέννης.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΥΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

-303-

Τοῖς Κυρίαις Π. Κ., Α. Ρ., Γ. Μ. καὶ Εἰς Κ.

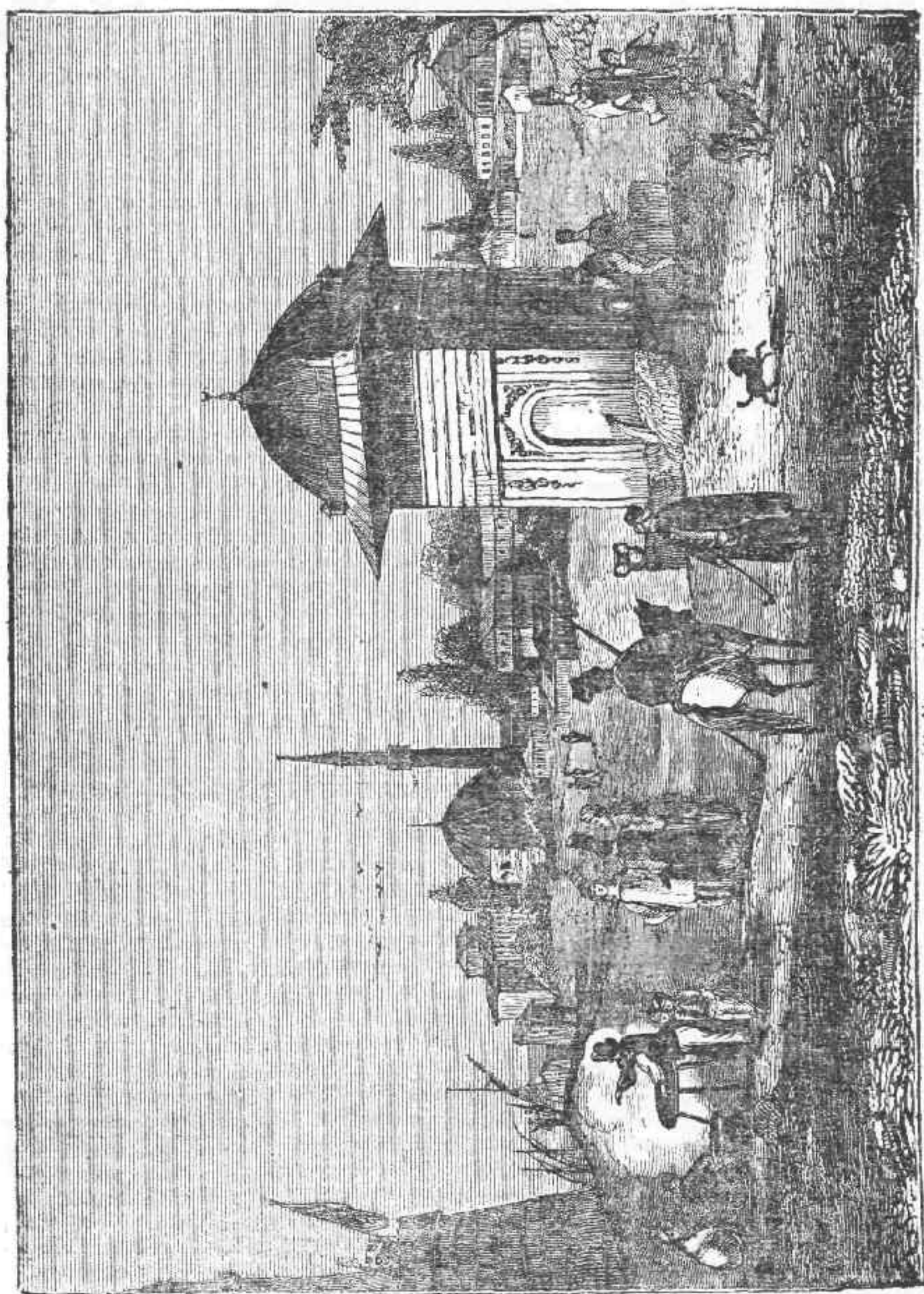
Ἀσμένως ἐκομισάμεν τὴν ὑμετέραν ἐπιστολὴν ἐν ᾗ αἰτεῖτε τὴν μετάρρασιν καὶ διὰ τῆς Πανδώρας δημοσιεύσιν τῆς περὶ Χίου πραγματείας ἣν ἐκοινοποίησεν ὁ Θεατὴς τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ εὐγνωμονῶ μὲν διὰ τὴν εὐμενῆ ὑμῶν τε καὶ τῶν λοιπῶν φίλων γνώμην περὶ τῆς πραγματείας ἐκείνης· ἀλλ' ἐννοεῖτε ὅτι ἡ ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ καταχωρίσις ὀλοκλήρου αὐτῆς θέλει προκαλέσῃ λογοκρισίας τινὲς τὴν δυσμένειαν, τὴν ὁποῖαν συμφέρει ἐξ ἀνάγκης ν' ἀποφύγωμεν. Εἰ δὲ ἐπιμένετε, θέλω προθύμως δημοσιεύσει αὐτὴν ἐν χωριστῷ τεύχει, μετὰ προσθήκης μάλιστα καὶ ἄλλων τινῶν λεπτομερειῶν, αἵτινες παρελείφθησαν ἐν τῷ Θεατῇ διὰ τὸ στενὸν τοῦ τόπου, ἂν θελήσετε νὰ συνδράμετε εἰς τὴν ἐκδοσιν.

Ἐπειδὴ δὲ με λέγετε ὅτι μόλις ἐνθυμεῖσθε τὴν Χίον ὅτε κατὰ τὴν βρεφικὴν ὑμῶν ἡλικίαν κατωρθώσατε νὰ σωθῇτε ἀπὸ τῆς τρομερᾶς ἐκείνης παν-

(*) *Guerre de Venex. nell' Asia.*

(**) *Ist. Ven. L. XI.*

(***) *Ἱστορία τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας L. XXX.*

Η Νῆσος Λέρος

ωλεθρίας, περὶ τὴν ἐνταῦθα σκιαγραφίαν τινὰ τῆς πολυδακρύτου γῆς τῆς ὁμαλῆς γεννήσεως, σχεδον γραμμίσαν μικρὸν πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ εὐρεθείσαν μετὰ τῆς Πανδωρικῆς ἀποσκευῆς.

Εἶθε αἱ εὐχαὶ καὶ ὁμῶν καὶ ἡμῶν ἐπαναφέρουσιν

εἰς τὴν πατρίδα τοῦ Ὁμήρου τὸ κλέος, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἰσχύον δι' ὧν ἔλαμψε κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, καὶ τῶν ὁποίων ἀξία εἰσὶ τὰ μελόμενα καὶ γέλογα αὐτῆς τέχνης!